

PLANPROGRAM FOR KULTURMINNEPLAN

BÅTSFJORD KOMMUNE 2019

INNHOLD:

1. INNLEDNING
2. PROSJEKTSKILDING
3. AVGRENŚINGER I KULTURMINNEPLANEN
4. INFORMASJONSARBEID KNYTTET TIL PLANEN
5. EKSISTERENDE KULTURVERNMÅL
6. LOVGRUNNLAG
7. BÅTSFJORD KOMMUNE; KORTE HISTORISKE TREKK
8. STATUSBESKRIVELSE - REGISTRERTE KULTURMINNER
9. FINANSIERING

1. Innledning :

Hvorfor kulturminneplan i kommune?

Riksantikvaren har startet Prosjektet Kulturminner i kommunene på bakgrunn av Nasjonale mål «2.1: Tapet av verneverdige kulturminne skal minimerast.» .

Alle kommuner i Norge inviteres inn i prosjektet og kan få støtte til arbeidet med å lage en kulturminneplan.

Begrepet kulturarv brukes ofte for å beskrive både den materielle og den immaterielle kulturarven fra tidligere tider og omfatter i tillegg til faste kulturminner i det fysiske miljøet, også muntlige tradisjoner, skikker, ritualer og ferdigheter knyttet til tradisjonelle håndverk.

Kulturminneplan i kommune har som mål å få bedre oversikt over de viktigste kulturminnene og sikre kulturarven som en kilde til kunnskap, opplevelse, bolyst og verdiskaping. Landskap, kulturmiljø og kulturminner kan også være en ressurs for en god lokalsamfunns- og næringsutvikling. Slike verdier bidrar til å utvikle attraktive lokalsamfunn og reisemål.

Som planmyndighet er kommunen den største forvalteren av disse verdiene. Det er viktig at kommunen har fokus på kulturminner og en plan er et viktig verktøy til bruk i forvaltningen.

For framtiden vil det være viktig at et kulturminne er definert i en plan for å kunne utløse midler til istandsetting, skjøtsel med mere. En plan vil også gi økt oppmerksomhet og mer kunnskap om kulturminner.

2. PROSJEKTSKILDING

Helhetlig planlegging og kulturminner (plan- og bygningsloven)

Kulturminner kan henges på mange av punktene i PBL, for eksempel:

- § 1-1.Lovens formål

- Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.

- Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.

- § 3-1.Oppgaver og hensyn i planlegging etter loven

Innenfor rammen av § 1-1 skal planer etter denne lov:

- a) sette mål for den fysiske, miljømessige, økonomiske, sosiale og kulturelle utviklingen i kommuner og regioner, avklare samfunnsmessige behov og oppgaver, og angi hvordan oppgavene kan løses

- b) sikre jordressursene, kvaliteter i landskapet og vern av verdifulle landskap og kulturmiljøer

- c) sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv

- d) legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling

- e) legge til rette for god forming av bygde omgivelser, gode bomiljøer og gode oppvekst- og levekår i alle deler av landet

- f) fremme befolkningens helse og motvirke sosiale helseforskjeller, samt bidra til å forebygge kriminalitet

- g) ta klimahensyn, herunder gjennom løsninger for energiforsyning og areal og transport

- h) fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv.

Riksantikvarens målsetting er at 90% av kommunene skal ha satt i gang arbeidet med kulturminneplan eller fått vedtatt plan innen 2020.

<https://www.riksantikvaren.no/Prosjekter/Kulturminne-i-kommunen-KIK>

3. AVGRENSNINGER

PBL gir flere alternativer og kommunen må velge den som er mest hensiktsmessig for egen kommune.

- **Tema i kommuneplanen** Full prosess

Kommuneplanens samfunnsdel skal samordne sektorenes planer.

Kulturminnepolitikk kan nedfelles som et eget kapittel med mål og strategier, og kan knyttes til samfunnsdelens arealstrategi og koples opp mot andre mål innenfor for eksempel reiseliv, næringsutvikling, folkehelse og friluftsliv.

Kommuneplanens samfunnsdel skal ha en handlingsdel som skal oppdateres årlig i forbindelse med kommunens økonomiplan.

Arealdelen

I tillegg til alle fredete kulturminner bør de øvrige kulturminnene som kommunene prioriterer avsettes med hensynssoner i arealdelen. Kommunen kan lage generelle bestemmelser til de prioriterte kulturminnene.

- **Kommunedelplan for kulturminner** Full prosess

Egen kommunedelplan utarbeidet etter plan- og bygningslovens regler. Gjennom arbeidet med planen velger kommunen ut verneverdige kulturminner og kulturmiljøer, samt prioriterer virkemidler og tiltak for disse.

Planen skal ha en handlingsdel med tiltak som revideres årlig og koples til kommunens økonomiplan (jf. plan- og bygningsloven § 11.2).

- **Temaplan** (mindre prosess)

En kulturminneplan kan også vedtas som en temaplan uten å følge alle saksbehandlingsreglene i plan- og bygningsloven, for eksempel kravet til planprogram. Medvirkning og politisk forankring av arbeidet er likevel viktig.

Forankring av planen gir eierskap:

- Politisk, gjennom vedtak og uttalelser
- Administrativt i kommunen -legg planen til grunn i saksbehandling
- For befolkningen -gir forutsigbarhet for næringsaktører og andre

En plan av denne typen kan i utgangspunktet bli veldig omfattende, derfor er det viktig å bruke tid på å sortere hvilke type plan vi bør satse på.

I den forbindelse er første del av arbeidet konsentrert seg om å få en oversikt angående momentene som kan være med i planen, for deretter å bestemme seg for hvilke begrensninger vi bør foreta.

Kommunens ledelse har signalisert at vi bør gå for en temaplan, som er "laveste nivå" i dette arbeidet. Derfor har vi gått for følgende arbeidstittel på videre arbeid ;

• "FRA FISKEVÆR TIL INDUSTRISTED"

Hovedmålet med planen ;

«Bedre oversikt av de viktigste kulturminnene, samt sikre «kulturarven» som kilde til; kunnskap, opplevelse, bolyst og verdiskapning i vår kommune !

Følgende bør tenkes på i forbindelse med aktuelle satsingsområder og delmål :

- KUNNSKAP ; at kulturminner er dokumenter, kartfestet og forstått!
- FORMIDLING ; at kulturminner og kunnskap om dem, gjøres tilgjengelig!

- **FORVALTNING** ; at forvaltningen er velorganisert, og har nødvendige redskaper og virkemidler!
- **SAMARBEID/DELTAKELSE** ; at det legges til rette for god samhandling mellom eiere, lokalsamfunn, frivillige organisasjoner og off./priv. Aktører!
- **VERN/VEDLIKEHOLD** ; at kulturminner vernes og sikres mot ødeleggelse!
- **SAMFUNNSNYTTE/VERDISKAPNING** ; at kulturminneverdiene bidrar til **attraktive lokalsamfunn**, og til å profilere Finnmark på positiv måte.

4. INFORMASJON KNYTTET TIL PLANEN

Her har vi prøvd å sette ned en kommunal ressursgruppe, uten at det har lyktes. Har vært avholdt et møte med de aktuelle personene. Det lokale styre i vårt museum har vært en viktig diskusjonspart for videre arbeid, der de har kommet med en rekke innspill.

I tillegg har vi vært på møte i det kommunale styre for "Kultur og Oppvekst" og orientert om dette arbeidet, samt besøkt politiske parti i kommunen.

5. EKSISTERENDE KULTURVERN-MÅL (nasjonalt,regionalt,lokalt):

Klima- og miljøverndepartementet:

Departementet har det overordnede ansvaret for forvaltningen av kulturminner og kulturmiljøer i Norge.

Riksantikvaren:

Riksantikvaren fungerer som fagdirektorat for departementet og utøver den nasjonale kulturminnepolitikken, besluttet av Storting og regjering.

- Er rådgiver for departementet i alle saker som gjelder kulturminner og kulturmiljøer.
- Har fullmakt til å frede kulturminner ved enkeltvedtak eller forskrift.
- Skal i kommunale plansaker kunne stoppe planer ved innsigelse, hvis nasjonale kulturverninteresser er truet.

Fylkeskommunen og Sametinget:

- Har ansvar for kulturminner i fylkene og i samiske områder.
- Skal sørge for at det tas hensyn til kulturminner og -miljøer i planleggingen, også på kommunenivå.
- Kan forberede saker for Riksantikvaren
- Har vedtaksmyndighet etter kulturminneloven
- Har ansvar for å lede arbeidet med regional planstrategi, regionale planer og planbestemmelser.

Kommunene :

- Har hovedansvar for bevaring av kulturminner, kulturmiljø og landskap i lokalsamfunnet.
- **Plan og bygningsloven** er det viktigste juridiske verktøyet, men kommunen har også andre virkemidler, som eksempelvis, tilskudd og fritak for eiendomsskatt.

6. LOVGRUNNLAG

Plan og bygningsloven(PBL) :

- Planlegging etter plan- og bygningsloven skal kartlegge gjeldende og framtidige arealutnyttelse i et område, og skal sikre både bruk og vern av arealer.
- Loven er det viktigste redskapet for å ivareta mangfoldet av kulturminner og kulturmiljø.
- Som planmyndighet har kommunen en sentral rolle i forvaltningen av kulturarven.

- Bruk av plan- og bygningsloven skal sikre vern av kulturminner og kulturmiljø på to nivå ;
 - Kommuneplannivå , jf.§ 11-8
 - Reguleringsnivå, jf. § 12-6

Sentrale nasjonale rammer:

- Lov om kulturminner, av 1979
- Kulturloven
- Naturoppsynsloven, av 1996
- Naturmangfoldsloven, av 2009
- Forvaltning av kyrkje, kirkegårds og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø, 2017-2020

7. BÅTSFJORD KOMMUNE; KORTE HISTORISKE TREKK

Historikk ;

Etter krigen var det rundt 350 fastboende i kommunesenteret.

Før motorens inntog i fiskebåten var det Makkaur, Hamningberg, Syltefjordsandfjorden og Hamna som utgjorde tyngdepunktet for kommunens fiskerier.

På folkemunnet het det at de første "innvandrebølgen" var "Lofotinger" og "Vesterålinger". Senere har det kommet folk fra nesten alle "verdenshjørner" da det var lett å få seg jobb på fiskebrukene. Her kan i første rekke nevnes; Finlendere, Tamilere, Russere og i de senere år folk fra de Baltiske statene, der vi har vært over 20 nasjoner representert i vårt lokalsamfunn!

Båtsfjord vokste raskt, helt til i 1979 da vi var tett på 3 tusen innbyggere. Da Nils H. Nilsen og Havprodukter gikk konkurs mistet vi ca.350 industriarbeidsplasser, noe som har satt sitt preg på vår kommune. I dag er folketallet ca.2.200.

Etter krigen var det bare konvensjonelle fiskebruk, dette endret seg radikalt da Fi-No-Tro ble ferdigstilt 1949/50. Midt på 50-tallet var det 33 fiskebruk, der de fleste var konvensjonelle og i drift i sesongene.

Dette ble innledningen til den moderne filèt-industrien for en rekke fiskebruk, samt Båtsfjord som fiskerikommune!

Her kan i første rekke nevnes bedrifter som var svært sentrale i denne utviklingen ;

- Fi-No Tro, Nils H.Nilsen, Brødr. Aarsæther, Clement Johnsen/Båtsfjordbruket, KR.Voie, Abrahamsen, Neptun Fiskeindustri, Havprodukter og Aarnesbruket
- En "Sildoljefabrikk" på Liholmen har også vært et viktig supplement til Båtsfjord som ledende fiskerikommune!
- I tillegg har det blitt etablert et nett av bedrifter som server våre fiskerier. Disse bedriftene har vært svært sentrale i utviklingen av vår kommune som en av de «store» på fiskerifronten, med et servicenivå som har vært helt utrolig. Mottoet har vært «24/7». Her kan vi bl.a. nevne sentrale bedrifter som ;

- Radioservice/Elon, Marin-El
- Sørnes og Haugsnes Elektro
- Selstad/Mørenot, Mustad Havservice
- Båtsfjord Sentralfryselager
- Båtsfjord Havn
- Agnforsyninga, + egnesentral
- «Slippen» - Barents Skipsservice
- Kai Karstensens Fryseteknikk
- Bunker Oil
- Graveservice + Jan Nylund og Sønner
- Båtsfjord Rør
- Våre kolonialbutikker opp gjennom årene

- Verdiskapningen i vårt lokalsamfunn har vært formidabel, der vi har vært oppe i en omsetning på over 1,2 milliarder, d.v.s. en verdiskapning på over 500-tusen pr. individ i Båtsfjord. Finnmark fylket hadde samtidig 48-tusen, og Oslo 22-tusen, til sammenligning. Derfor har kommunen også blitt kalt «**FISKERIHØVEDSTADEN**», og førte bl.a. til at vi fikk egen flyplass i 1999. Som et apropos kan nevnes at i dag blir det landet over 90-millioner kg. fisk pr. år.

8. REGISTRERTE KULTURMINNER

Universitetet i Tromsø har registrert en rekke kulturminner i Båtsfjord, som er nedfelt i en rapport som ble utgitt i 1976 ; "Registrering av fortidsminner i Nord-Norge " (Hefte 1.)

Det totale antall fornminner, inkl. de fjernede, og funnsteder var minst 381, nemlig :

- Eldre steinalder(ca.9500-5000 år f.kr.) ; 6 boplasser
- Yngre steinalder(ca.5000-1800 år f.kr.) ; 1 boplass
- Yngre steinalder ; 7 tufter
- Yngre steinalder ; 4 løsfunn **Til sammen 18 funn**
- Samisk jernalder(0 - 1500 e.kr.) ; 4 offerplasser
- Samisk jernalder ; 10 graver
- Samisk jernalder ; 9 systemer med i alt 115 fallgraver
- Samisk jernalder ; 3 systemer med i alt 16 gjerder
- Samisk jernalder ; 65 bogastiller **Til sammen 210 funn**
- Middelalder(ca.1030 - 1536 e.k.) ; 13 tufter
- Middelalder ; 2 gårdshauger
- Middelalder ; 2 kirketufter
- Middelalder ; 1 kirkegård

- Middelalder ; 2 løsfunn

Til sammen 20 funn

- Nyere tid(fra 1537 e.kr.) ; 10 grupper med over 52 tufter
- Nyere tid ; minst 5 graver
- Nyere tid ; 2 løsfunn

- Udaterte ildsteder ; 7 grupper, med i alt 33 ildsteder
- Udaterte steinsetninger ; 4 grupper, med i alt 33
- Udaterte graver ; 7 stk.

- Hule ; Et mulig fornminne

I Båtsfjord kommunes "Generalplan 1975-85"(s.27-28) er det beskrevet 10 fortidsområder, identisk med de funn som universitetet har.

På nettstedet www.kulturminnesok.no , er følgende arkeologiske minner registrert. Der finnes også kart over de enkelte funn. Denne linken er ganske omfattende, så jeg tar bare med en del eksempler som følger nedenfor;

- SØKKESTEIN ; Båtsfjord - Havnegt.39
 - Yngre steinalder
 - Løsfunn
 - ID : 8118-1
 - I John Abrahamsens besittelse
- ILDSTED ; Kattugleelva - Syltefjord/Nordfjord
 - Samisk ; Tid - 1917 , eldre
 - 8-tallsformet, delvis nedgrodd
 - ID: 27496
 - Synlig
 - Automatisk fredet

- ILDSTED; Maridalen
- Uviss tidsepoke
- «Håpet Fiskebruk»
- ID: 8124-1
- Synlig

- BOSETNINGSSPOR;
 - Kulturminner under vann
 - Marin lokalitet - handel
 - Ikke synlig
 - Datering : 1700-tallet
 - ID : 89679-1

- ILDSTED; Vest av Strømsnesvannet/Marivannet
 - Bosetning
 - Rektangulært; 2m x 75cm
 - Usikker tidsepoke
 - «Håpet Fiskebruk»
 - ID: 47034-1

- HUSTUFT; Indre Syltevik
 - Rektangulært
 - Svakt markert, overvokst, gress+lyng
 - Automatisk fredet
 - Etter-reformatorisk tid
 - ID; 27510-1

- HUSTUFT; Auster-elva
 - 10m/NS x 4m/ØV - Vollhøyde opptil 30 cm
 - Etter - reformatorisk tid
 - Automatisk fredet
 - ID; 27519

- HUSTUFT; Jånnejåhka
 - Rektangulær
 - Etter-reformatorisk tid
 - Automatisk fredet
 - ID; 27521-1

- AKTUELLE SATSINGSOMRÅDER :

- Følgende områder som har vært med å prege den historiske utviklingen for Båtsfjord som fiskerisamfunn;
 - Kapellet i Syltefjord - tidl.Makkaur;
 - Gravplass; Makkaur
 - Makkaur Fyr
 - Gamle tufter/tomter;
 - Makkaur
 - Syltefjorddalen
 - Egebergvika
 - Skovika
 - Øster-elva
 - Syltefjordsandfjorden
- **Gamle hjellområder**, pluss bevaring av hjeller i Nordfjord

- Bosetningsstruktur + jordbruk før og etter krigen;
 - Hamningberg
 - Makkaur
 - Nordfjord
 - Hamna
 - Syltefjordsandfjorden
 - Vestereelv
 - Båtsfjord-dalen

- **Teknisk/industrielle kulturminner:**
- Fra fiskebruk til fiskeindustri ; håndskjæring, kutting av filet, maskinenes inntog i næringa;
 - Sløyemaskin
 - Filetmaskin
 - Skinnemaskin
 - Kuttelinja
 - Ny «automatisk» kuttelinje
 - Platefrysa/Blokk-frysa
 - Gyro-frysa
 - Automatisert kuttelinje; vannjet, optiske registreringer
- **Fiskebåten ;**
 - Håndsnøre, juksamaskin, snurrevad, trål, autolinefiske, korthaler, behandlingsutstyr av fisk om bord
- **Opplæringstiltak i fiskeindustrien;**
 - Instruktor kurs ; bruk av Videokonferanseutstyr(1987)
 - S-20 kurs, fagbrev, over 100 fagbrev i første fase
 - Kran og truck-kurs
 - Kvalitetssikring ; HACCP + HMS
 - «Filet-skole» i 2 ½ år
 - «Universitetet i Båtsfjord» ; oppgradering av ledelse + mellomledelse
- **Bårut, Båtsfjord Opplæringscenter/BOAS +**
Opplæringskontoret for fisk har stått for overnevnte tiltak sammen med fiskerinæringa, representert gjennom «Båtsfjord Handelsstands Fiskerigruppe»/»Kjøpergruppa», Innovasjon Norge samt Finnmark fylkeskommune.

- **AKTUELLE BYGNINGER etc.:** (den gode historie)
 - KAPELLET I SYLTEFJORD
 - KAPELLET I BÅTSFJORD
 - MAKKAUR FYR
 - INTERNAT - HAMNA
 - AMMUNISJONSLAGER I HAMNA!!
 - "NESSET" I NORDFJORD - RONALD WÆRNES
 - GERHARDESENHUSET
 - "HÅPET"
 - NEPTUN
 - *"FUNKIS-HUS" ; bevaring???, se egen liste*
 - **FISKEHJELLER/HÆSJER NB!!**
 - «ØKLAND-GÅRDEN»
 - «SPIRA»
 - NERGAARD-HUSET
 - **Båtmotor fra «FROSTATIND»**
- Se på muligheter for «Blå-merking» av aktuelle bygninger i forhold til fortidsminneloven. Kan være et bidrag til kunnskap om fortidsminner, og info til **turister** som kommer til kommunen.
- **«Funkis-hus» i Båtsfjord (historikk/skilting)**
 - Nergaard-huset - Lensmannsagt
 - Klausenuset - Lennessmangt.
 - Harald Olsen-huset
 - Bergeton-huset
 - Oddmar Iversen-huset
 - Viken-huset
 - Vigdis-huset

- Kart m/ fiskebruk : (se liste)

Konvensjonelle	Industri
<ul style="list-style-type: none"> ○ Fuglevik- bruket ○ Sørnes- bruket ○ Håpet ○ Produksjonslageret ○ Moldvik- bruket ○ Mowinkel- bruket ○ Krivonos-bruket ○ Conrad Carlsenbruket - Fjorden ○ Eriksenbrukene - Fjorden ○ Simavika ○ Bjørnenak- bruket ○ Trygve Nilsen ○ Marthinussen- bruket ○ Nergaard- bruket ○ Isaksen- bruket ▪ Jon-Jokbruket - Syltefjord ▪ Fredriksen-bruket. Hamna ▪ Storstrandbruket - Syltefjord ▪ Pedersen- bruket - Syltefjordsandfjorden; ▪ Isdahls- bruket ▪ Reidar/Georg Michelsen-bruket ▪ Brodtkorpbruket ▪ Møllers Tranfabrikk + Pakkhuset ▪ Wilsgård-bruket - Hamningberg 	<ul style="list-style-type: none"> • FI-NO-TRO (1950) • Abrahamsen- bruket • Nils H. Nilsen • Kristian Voie • Båtsfjordbruket/Clement Johnsen/Robertson • Aarsæther / Lerøy • Neptun fiskeindustri • Aarnesbruket • Sildolje/loddefabrikk - Liholmen

- Kart m/lokale stedsnavn :

BÅTSFJORD :

VEST- SIDEN	ØST-SIDEN
"Heikabukta"	Solheim
Seibøneset	Perelva - Perelvdalen
Kolneset	Simavika
Fuglevika	Egebergvika m/elva
Rubbedalsneset	Egebergvatnan
Elveneset	Kvangrø
Kvannvikneset	Blindvatnet
Skrovnes - "Olabukta"	Skovika - m/elv
Nordskogen	Prestelva - Prestelvhøgda
Ursinbukta	Rødbergan
Bjørnenakbukta	Rødbergneset
Hamneset	Skarbergvika
Hamna	"Skarbergskiten"
Storholmen	Mellom-rossmålen
Sørnes	Rossmålvika
Valen	Ytter-Rossmålen
Neptunbukta	Lankobåen
Liholmem	Makkaur ; Molvikvatnan,
Håpet	Medvatnet
Maribukta , Maridalen - Marielva	Makkaur-Sandfjorden
Indrefjordstraumsnesvatnet	Stormolldalen
Storelva - "Dala-elva"	Molvikskjæret
	Sandstabben
	Molvika
	Reindalen
	Korsneset
	Korsneselva

SYLTEFJORDEN;

VEST-SIDEN	ØST-SIDEN
Syltefjordstauran	Jonjok
Syltefjordklubben	Oterneset
Ytre Syltefjord-	Austerelv; elva+dalen
Syltefjordsandfjorden	Karielva
Sandfjordelva	Tavleskjæret
Sandfjordneset	Kysttavla
Daumannsmolla	Rossmål-aksla
Kvalmolla	Romsdalsbrura
Nordfjord	Indre Syltevik
Nordfjordeidet	Munken
Hamsfjell	Ytre Syltevik
Hamnesodden	Syltevikvatnet
Straumen	Svartneset + Bukta
Holmen	Gamvikbukta
Revet	Gamvikneset
Vesterelv	Risvika
Nordhursidalen	Skjåvika
Kristoffervatnet	Småskjæret
	Storskjæran

HAMNINGBERG :

<ul style="list-style-type: none"> • Håbrandneset • Støvlenakken • Merra • Spira • Ytre Steinsnes • Indre Steinsnes • Kvannvikbukta 	<ul style="list-style-type: none"> • Sandfjorden • Sandfjordelva • Gretahola • Finnvika • Storflognakken • Seglodden (kommunegrensa)
--	--

- **Kart m/jordbruksområder + tufter/boplasser :**

<ul style="list-style-type: none">○ Hamningberg○ Makkaur○ Makkaur-Sandfjorden○ Nordfjord○ Hamna○ Syltefjordsandfjorden	<ul style="list-style-type: none">○ Syltefjord-dalen○ Østerelva○ Vestereelv○ Syltevika○ «Klubben»○ Båtsfjord-dalen
---	---

- **Kart m/aktuelle krigsminner :**

- Makkaur
- Hamningberg
- Storholmen
- Syltevika - partisan
- Hytta til Andreas Bruvoll - partisan

- **KULTURLØYPE M/INFO-TAVLER OG BILDER : NB!!**

- Aktuelle bygninger m/historikk ;
 - Kapellet i Syltefjord
 - Kapellet i Båtsfjord
 - Makkaur fyr
 - Internatet i Hamna
 - «Krutthuset i Hamna
 - Gerhardsenhuset
 - Håpet
 - Neptun - hvalfangst
 - «Funkishusene»
 - Øklandgården
 - Nergaardhuset
 - Skansen
 - Havly

- Fiskernes Velferdsstasjon
- Isaksengården
- «Netta-huset», Nordfjord
- «Nesse-huset» - R.Wærnes

- Nødhyttene ;
 - Helheim
 - Heimdal
 - Ragnarokk
 - Bjørnskarhytta
 - Røde kors-hytta / Adamsvannet
- Gamle sykestua
- Fiskehjeller/hesjer

○ Museene i :

- Syltefjord
- Båtsfjord